

Norsk Romsenter
Postboks 113 Skøyen
Drammensveien 165
0212 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6879

Dato
10.01.25

Statsbudsjettet 2025: Tildelingsbrev til Norsk Romsenter

1.	Innledning.....	1
2.	Overordnede forventninger, utfordringer og prioriteringer for Norsk Romsenter..	2
3.	Samfunnsoppdrag, mål og indikatorer.....	2
4.	Prioriterte satsingsområder	5
5.	Oppdrag.....	5
6.	Andre føringer.....	6
7.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2025	9
	Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen 2025.....	11
	Vedlegg 2: Fullmakter 2025.....	12
	Vedlegg 3: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for 2025	13

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2024–2025) og Prop. 1 S (2024–2025) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norsk Romsenter i 2025.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Norsk Romsenter i 2025. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete aktiviteter og oppdrag for 2025. Virksomhetens

myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Norsk Romsenter fastsatt 21. desember 2020.

Departementet kan innenfor gjeldende budsjetttrammer pålegge Norsk Romsenter ytterligere oppgaver. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER, UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER FOR NORSK ROMSENTER

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner. Vi skal få flere i jobb, skape aktivitet i hele landet, øke eksporten og kutte klimagassutslippene med 55 prosent. Disse målene skal vi nå i fellesskap, gjennom en aktiv og fremtidsrettet næringspolitikk.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra på sine ansvarsområder for å nå disse målene.

Romvirksomhet, eksempelvis tjenester for sikkerhet og beredskap, jordobservasjon, overvåking av miljøtilstand, tid, navigasjon og kommunikasjon, har betydning for et bredt spekter av samfunnet. Norsk Romsenter har særlig en viktig rolle med å samordne norsk innsats slik at nasjonale investeringer i romvirksomhet gir best mulig samfunnsmessig effekt og nasjonale sikkerhetsinteresser blir ivaretatt. Staten har også en viktig rolle når det gjelder rådgivning om fremtidige muligheter innen romvirksomhet og når det gjelder ivaretagelse av Norges internasjonale samarbeid på området. Norge er avhengig av internasjonalt samarbeid for å lykkes. Samtidig skal Norsk Romsenter legge til rette for at norsk romnæring skal være konkurransedyktig og ha egne evner til å utnytte og utvikle kritiske teknologier.

I tillegg skal Norsk Romsenter bidra i oppfølgingen av de romrelaterte målsetningene i Hurdalsplattformen.

3. SAMFUNNSOPPDRAG, MÅL OG INDIKATORER

Formål

Norsk Romsenter skal være statens strategiske, samordnende og utøvende organ for å sikre en effektiv utnyttelse av verdensrommet til beste for det norske samfunnet

Hovedmål

Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet

Delmål

1. Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked
2. Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen
3. Effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning
4. Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet

Hovedmål: Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet

Norsk Romsenter skal arbeide for at romvirksomhet utnyttes som et strategisk og kostnadseffektivt verktøy for å løse viktige samfunnsutfordringer innenfor ulike politikkområder som særlig nordområdene, utenriks- og forsvarspolitik, nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap, samferdsel, klima og miljø, fiskeri og landbruk.

Delmål 1: Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked

Norsk romnæring skal være konkurransedyktig i et internasjonalt marked, noe som innebærer at norsk romnæring er i posisjon til å konkurrere om og vinne internasjonale kontrakter, og at norske aktører får delta i europeiske romprogrammer på så like vilkår som mulig.

Indikator / annen styringsinformasjon	Styringsinformasjon
Indikator 1 ESA geografisk retur	Overordnet vurdering av utviklingen innenfor den geografiske returen. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Returkoeffisient obligatoriske programmer • Returkoeffisient frivillige programmer • Utvikling av industriretur over tid
Indikator 2 Ringvirkning	Overordnet vurdering av oppnådde resultater, herunder vurdering av posisjonen til norsk romnæring i det globale markedet. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Ringvirkningsfaktor • ESA-generert salg • Aktører som har mottatt nasjonale følgemidler over post 72 og/eller ESA-kontrakter
Fast tilleggsinformasjon Kontraktsvolum i EUs romprogram og i Horisont Europas klynge 4 – Digital, Industry and Space	Overordnet vurdering av kontraktsvolum og kontraktsporteføljens innhold og sammensetning. Kontraktsvolum er avhengig av programmenes fase. Norsk Romsenter påvirker ikke disse tallene direkte. Formålet med denne vurderingen er å belyse hvordan Norsk Romsenter har bidratt til å oppnå så like vilkår som mulig for norske aktører. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Data fra ESA, EU, Norges forskningsråd og norske aktører

Delmål 2: Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen

Norsk Romsenter skal arbeide for at norske bedrifter og forsknings- og teknologimiljøer, i og utenfor romnæringen, i økende grad utnytter romrelatert forskning, teknologi og tjenester for nyskaping og omstilling i næringslivet.

Indikator	Styringsinformasjon
Indikator 1 Kontrakter som fremmer nyskaping og omstilling i og	Overordnet vurdering av om tildelte kontrakter bidrar til nyskaping og omstilling i og utenfor romnæringen. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon:

utenfor romnæringen	• Kontraktvolum for ESA-kontrakter • Kontraktvolum for nasjonale følgemidler • Andel kontrakter (ESA og nasjonale følgemidler) til små og mellomstore bedrifter • Eksempler på nye produkter, tjenester og/eller komponenter
Indikator 2 Nye aktører med følgemiddel- eller ESA-kontrakter	Overordnet vurdering av nye aktørers bidrag til nyskaping og omstilling i næringslivet. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Antall nye aktører med følgemiddelkontrakter • Antall nye aktører med ESA-kontrakter • Kontraktvolum (ESA og nasjonale følgemidler) for nye aktører • Eksempler på nye aktører som har vunnet kontrakter, også utenfor romsektoren.
Indikator 3 Norske aktørers bruk av tjenestene i EUs romprogram	Overordnet vurdering av nedstrømsutvikling i produkter og tjenester med utgangspunkt i norske bedrifters og FoU-aktørers bruk av tjenestene i EUs romprogram. Vurderingen kan underbygges med konkrete eksempler.

Delmål 3: Effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning

Offentlige aktører bruker romvirksomhet på en mest mulig effektiv og sikker måte for bedre å kunne løse sitt samfunnsoppdrag. Dette innebærer at det offentliges bruk av romvirksomhet er basert på løsninger som er formålseffektive, altså at de har god ytelse og dekning i norske interesseområder. Videre innebærer det god forståelse hos offentlige aktører hva gjelder sikker bruk av rombaserte tjenester og tilhørende infrastruktur.

Indikator	Styringsinformasjon
Indikator 1 Bruk av nasjonal infrastruktur og satellittbaserte tjenester levert av EUs romprogram	Overordnet vurdering av bruken av nasjonal infrastruktur og satellittbaserte tjenester fra EU i offentlig forvaltning. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Hvilke offentlige aktører som tar i bruk satellittbaserte tjenester fra EU og nasjonal rominfrastruktur • Norsk Romsenters rådgivningsoppdrag knyttet til ovennevnte
Indikator 2 Tilrettelegging for utnyttelse av satellittbaserte tjenester i offentlig forvaltning	Overordnet vurdering av hvordan Norsk Romsenter tilrettelegger for utnyttelse av satellittbaserte tjenester i offentlig forvaltning. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Bruken av post 74-midler
Indikator 3 Strategisk romfaglig rådgiving	Overordnet vurdering av hvordan Norsk Romsenter bidrar med sin fagkompetanse for å oppnå effektiv og sikker bruk av romvirksomhet i offentlig forvaltning.

Delmål 4: Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet

Samfunnet og sentrale beslutningstakere har tilgang til riktig og relevant kunnskap om bruk av romvirksomhet. Dette omfatter muligheter og sårbarheter ved bruk av satellittbaserte tjenester, hos offentlige beslutningstakere, etater, forskningsmiljøer, næringslivet og befolkningen forøvrig.

Indikator	Styringsinformasjon
Indikator 1 Riktige og relevante kommunikasjonstiltak	Overordnet vurdering av om kommunikasjonstiltakene som Norsk Romsenter har gjennomført, har gitt ønsket effekt.
Indikator 2 Mediedekning	Overordnet vurdering av mediedekning og i hvilken grad Norsk Romsenter oppfattes som en troverdig faglig kilde. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: • Oppslag i riks- og regionalmedia med Norsk Romsenter som kilde • Oppslag i riks- og regionalmedia om romvirksomhet (også der Norsk Romsenter ikke er kilde)

4. PRIORITERTE SATSINGSOMRÅDER

I henhold til Prop 1 S (2024–2025) skal Norsk Romsenter særlig prioritere følgende oppgaver:

- Opprettholde norsk romnærings konkurranseposisjon.
- Videreutvikle og styrke Norges posisjon i EUs romprogram og Den europeiske romorganisasjonen (ESA).
- Legge til rette for bedre rombaserte tjenester som grunnlag for å løse viktige samfunnsutfordringer, herunder samfunnssikkerhet.

5. OPPDRAG

Oppdrag fra NFD

Norsk Romsenter skal

- i samarbeid med andre virkemiddelaktører arbeide for norske interesser i EUs romprogrammer og for å utnytte synergier mellom EUs romprogram og andre europeiske program, som Det europeiske forsvarsfondet (EDF) og Horisont Europa, spesielt med sikte mot EUs neste romprogram.
- gjennomgå Kommisjonens forslag til forordning for nytt romprogram for å avklare norske muligheter og utfordringer i samarbeid med næringsråden ved EU-delegasjonen. Tilknytningsform og deltakelsesgrad vil være spesielt relevant å vurdere.
- understøtte NFDs samordningsansvar for romvirksomhet, herunder romsikkerhet. Dette inkluderer bl.a. å ivareta sekretariatsfunksjonene for Romutvalget og

Romsikkerhetsutvalget, samt bistå NFD i utviklingen av en tydeligere rolle for NRS innen sivil-militær samordning.

- videreutvikle programmet for utvikling av satellittbasert overvåking for å bidra til en komplett industriell verdikjede for småsatellitter og utvikling av et nasjonalt satellittbasert system for havovervåking. Det vises i denne sammenheng også til oppdragsbrev om forprosjekt for satellittbasert overvåking av 31. mai 2024.
- prioritere arbeidet med å utnytte næringspotensialet i at Andøya Spaceport nå realiseres.
- samarbeide med sekretariatet til Blue Justice i NFD om å tilgjengeliggjøre rombasert informasjon til relevante utenlandske myndigheter gjennom initiativet, samt å bistå i koordinering mellom dataleverandører- og eiere i den forbindelse.
- ivareta den midlertidige funksjonen som nasjonal sivil enhet for romtrafikkovervåkning (SST) i perioden 2024-2026, i henhold til oppdragsbrev av 24. november 2023.
- ha oversikt over behov og prioritere nasjonale tiltak på sivil side knyttet til romsikkerhet i samarbeid med NFD. Være pådrivere og bidra til oppfølging av tiltak i samarbeid med NFD og andre berørte departementer og virksomheter.
- bidra til økt kunnskap om sårbarheter og avhengigheter av satellittbaserte tjenester hos virksomheter, i sektorer og på nasjonalt nivå, bl.a. gjennom bidrag til gjennomføring av utredninger og kunnskapsformidlingsarbeid. Delta i planlegging og gjennomføring av Øvelse Digital 25 i nært samarbeid med NFD.

Oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

Norsk Romsenter skal sammen med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet yte faglig bistand til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (ansvarlig koordinator) og delta i inspeksjoner knyttet til forskningsinfrastrukturen EISCAT_3D fra norsk side, i samarbeid med svenske og finske myndigheter.

Oppdrag fra Klima- og miljødepartementet

Norsk Romsenter skal bistå Klima- og skoginitiativet i forvaltningen av kontrakten med ny leverandør for NICFI Satellite Data Program og gi faglig støtte til arbeidet. Arbeidet skal knyttes til utviklingen generelt på jordobservasjon. I 2025 er dette forventet å inkludere:

- i. Bistå i arbeidet med implementeringen av en ny programperiode for NICFI Satellite Data Program, inkludert deltakelse på møter med leverandørene ved behov.
- ii. Bistå i arbeidet med å legge best mulig til rette for offentlig tilgjengelig satellittdata for formål knyttet til redusert avskoging og bærekraftig utvikling i tropiske land, inkludert oppfølging opp mot EU og Copernicus ved behov.

KLD vil presisere oppdragene og frister nærmere i egne oppdrag.

6. ANDRE FØRINGER

6.1 Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsytere i innsatsen for å nå regjeringens mål med grønn omstilling og bærekraft. Det forventes at Norsk Romsenter:

- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i virksomhetens strategier
- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- rapporterer om direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering om klimagassutslipp og klimarisiko
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i virksomhetens strategier
- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Norsk Romsenter skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning. Anskaffelsene skal også ivareta seriøsitetskrav som gjelder for statlige virksomheter. Norsk Romsenter har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriøsitet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Norsk Romsenter skal rapportere gjennom etablerte rutiner hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2025.

6.2 Sikkerhet og beredskap

Norsk Romsenter skal ha god styring og kontroll med egen sikkerhet og beredskap, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er svært alvorlig. I den forbindelse bes Norsk Romsenter om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser. Norsk Romsenter bes iverksette hensiktsmessige tiltak og gjennomgå egne beredskapsplaner for å øke egen motstandsevne. Det bør videre gjøres vurderinger av om Norsk Romsenter er tilstrekkelig forberedt ift. eget ansvarsområde i hele krisespekteret fra fred til kriser og krig, og ev vurdere om det bør iverksettes tiltak for å være tilstrekkelig forberedt.

Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Norsk Romsenter har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Det forventes at Norsk Romsenters sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser.

Norsk Romsenter skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap.

6.3 Mangfold og likestilling

Norsk Romsenter har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Norsk Romsenter skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Norsk Romsenter bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i Norsk Romsenter. Ledergruppen i Norsk Romsenter skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, i etaten og i forbindelse med rekruttering.

Norsk Romsenter skal utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsetninger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2025 og senere år, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

6.4 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Norsk Romsenter skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Norsk Romsenter skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Norsk Romsenter skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

6.5 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Norsk Romsenter skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

6.6 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Norsk Romsenter skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Norsk Romsenter skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør etaten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom etaten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

7. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2025

7.1 Budsjettvedtak

For Norsk Romsenter er det fattet budsjettvedtak på kap. 922.

<i>Utgifter</i>		<i>(i 1000 kroner)</i>
Kap. 922	Romvirksomhet	Beløp
Post 50	Norsk Romsenter	102 600
Post 70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	276 212
Post 71	Internasjonal romvirksomhet	499 509
Post 72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	19 862
Post 73	EUs romprogrammer	579 699
Post 74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	130 650
Post 75	Tilskuddsordning tilknyttet nasjonalt senter for jordobservasjon i Tromsø	5 000
Sum kap. 922		1 613 532

Norsk Romsenters oppdrag knyttet direkte til Klima- og skoginitiativet finansieres med inntil 500 000 kroner over Klima- og miljødepartementets budsjett. Norsk Romsenter skal rette betalingskrav basert på forbruk vedrørende oppdragene direkte til Klima- og miljødepartementet.

Norsk Romsenter har ansvar for å planlegge virksomheten i 2025 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt til noe annet, jf. punkt 7.2 under.

7.2 Budsjettfullmakter

Tilsagnsfullmakt

Norsk Romsenter gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd på 170 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de industrirettede (frivillige) programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 210 mill. euro.

Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av fullmakten i forklaringene til statsregnskapet.

7.3 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Norsk Romsenter skal føre periodisert virksomhetsregnskap.

7.4 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapittel 922, unntatt post 73 stilt til disposisjon for Norsk Romsenter.

Med hilsen

Bent Sunde (e.f.)
konst. ekspedisjonssjef

Mari Salberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: KALENDER FOR STYRINGSDIALOGEN 2025

Måned	Dato	Styringsaktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2024, jf. eget brev fra NFD av 15.11.2024 med frister
Mars	1. mars	Eventuelle innspill til revidert budsjett 2025
	1. mars	Standardiserte nøkkeltall for Norsk Romsenter: - Utgifter og inntekter etter art - Inntekter etter inntektskilde - Virksomhetens kontantbeholdning per 31.desember
	15. mars	Årsrapport 2024, jf. krav i R-115
	15. mars	Årsrapporten skal også inkludere rapportering for AOS-prosjektet Budsjettforslag for 2026
April	28. april	Etatsstyringsmøte vår
Mai		
Juni		Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
Aug.		
Sept.	20. sept.: 20. sept.:	Halvårsrapport 2025 (inkl. risikovurdering) Status for økonomien per 31. aug. og eventuelle innspill til bevilgningsendringer for høstsesjon 2025
Okt.	Okt. - nov. Okt./nov.	Dialog om tildelingsbrev for 2026 Etatsstyringsmøte høst
Nov.	1. nov.	Eventuelle budsjettinnspill til store satsinger for 2027
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2026

Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet finnes i vedlegget «Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for 2025».

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2025

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.01.2020. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Norsk Romsenter for 2024, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Valutakonto, unntak fra bestemmelse i økonomistyringsreglementet, jf. brev fra Direktorat for økonomistyring 09.12.2014 (ref:14/8992-2).

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv R-110. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises i tillegg til følgende fullmakter:

- Nærings- og handelsdepartementets (NHDs) brev av 06.12.04 om ikrafttredelse av Norsk Romsenters personalreglement med virkning fra samme dato.
- NHDs brev av 10.03.05 om delegering av administrative bestemmelser i forbindelse med teletjenester, flytting til utlandet, oppholdsgodtgjøring mv. til deltakere ved kortvarige kurs, konferanser mv. og ansvar og garanti for statens oppkrevere og regnskapsførere.
- NHDs brev av 16.03.06 om delegering av fullmakt vedrørende kompensasjon for arbeids- og reisetid for tjenestereiser i utlandet.

VEDLEGG 3: SPESIFISERING AV FELLES BESTILLINGER I STYRINGSKALENDEREN FOR NFDS STATLIGE VIRKSOMHETER FOR 2025

1. Årsrapportering og regnskap for 2024

1.1 Statsregnskapet for 2024

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2024 er meddelt i eget brev fra NFD av 15.11.2024 (ref.23/7775-6) med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

1.2 Årsrapport for 2024

Årsrapporten med årsregnskap for 2024 oversendes departementet innen 15. mars med kopi til Riksrevisjonen.

Årsrapporten med årsregnskap for 2024 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg, er avtalt i styringsdialogen. Se

<https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>.

Regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevene 2024

Virksomhetene skal i årsrapporten for 2024 redegjøre for hvordan de har fulgt opp de ulike delene av regjeringens fellesføringer

- «Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk».
- «Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse»
- «Redusere konsulentbruken»

Resultatrapporteringen følges opp av overordnet departement. [Rapportering på fellesføringene fra regjeringen er beskrevet i Rundskriv D-2/24.](#)

Departementets interne føringer 2024

Virksomhetene skal i årsrapporten rapportere på departementets interne føringer

- «grønn omstilling og bærekraft»: Den interne føringen om grønn omstilling og bærekraft overlapper regjeringens fellesføring på området. Det bes om at virksomhetene rapporterer samlet om grønn omstilling i årsrapporten. Det innebærer hvordan hensyn til

miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom tiltakene beskrevet i tildelingsbrev for 2024.

- «*sikkerhet og beredskap*»: Virksomhetene skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap. Ytterligere rapportering følges opp i styringsdialogen.
- «*mangfold og likestilling*»: Arbeidet skal omtales i årsrapporten, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

1.3 Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Alle statlige arbeidsgivere skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering (aktivitets- og redegjørelsesplikten), jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Videre skal statlige virksomheter redegjøre for sektorspesifikke likestillingstiltak (aktivitets- og redegjørelsesplikten for offentlige myndigheter) jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 24.

Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion. Nærings- og fiskeridepartementet gjør rede for tilstanden i departementet i Prop. 1 S. Virksomhetene redegjør i årsrapportene.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent					Deltid pst.		Midl ansatte pst.		Foreldre- perm. pst.		Syke- fravær pst.		
	År	M	pst.	K	Antall	Kvinners	M	K	M	K	M	K	M	K
				pst.	totalt	lønn av menns								
Totalt i virksomheten	t-1													
Toppledelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-2													
Mellomledelse	t-1													

(eks. t-2
avdelingsdirektør)

(eks. t-1
seniorrådgiver) t-2

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2025

2.1 Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- 1. mars 2025 for endring våren 2025
- 20. september 2025 for endringer høsten 2025

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år, RNB i mai og (nysaldering) i november. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev. utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.
- En beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

2.2 Rapportering – status om økonomi

Frist: 20. september 2025

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2025. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp per 31. august 2025.
- Prognose for hele 2025.
- Forklaring på vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

[Dersom departementet ser behov for særskilt rapportering, skal dette innarbeides i tildelingsbrev.]

3. Budsjettforslag for 2026

3.1 Ordinært budsjettforslag for 2026

Frist: 15. mars 2025

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettramme. Videre skal forslaget inneholde:

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2026. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2026. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2026.

- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2024 (regnskapstall), 2025 (gjeldende budsjett) og 2026 (forslag gitt dagens ramme).

I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (50-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2 Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2027

4.1 Budsjettinnspill til store satsinger for 2027

Frist: 1. november 2025

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2027-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2024 som er publisert her [Finansdepartementets rundskriv - regjeringen.no](https://finansdepartementet.no/rundskriv).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 1-3 setninger og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.

- Utgifter i 2027 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå med satsingsforslaget? Det må (a) gjøres rede for risiko, og utvikling fremover, ved uendret bevilgning, (b) fremgå tydelig hvilken merverdi, som forventes oppnådd, hvis forslaget gjennomføres, og (c) opplyses om hvorfor de ressurser som i dag brukes på formålet, ikke kan brukes mer effektivt eller omprioriteres.
2. Hvilke tiltak er relevante og vurdert? Det skal klart fremgå hvilke alternative tiltak som er vurdert.
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de og hvem blir berørt? Dette svaret vil blant annet kunne utdype den kortfattede redegjørelsen under spørsmål 1 ovenfor.
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor? Blant de alternative tiltak som er vurdert (ref. spørsmål 2), må det forklares hvorfor det anbefalte tiltaket bør velges fremfor de andre.
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet [Veileder til utredningsinstruksen](#), som gir detaljerte retningslinjer om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan for forslag der det er relevant. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre

grunnlag for systematisk utredning, synliggjøring, oppfølging og rapportering av gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom.

Gevinstrealiseringsplanen skal inneholde en oversikt over nettogevinstene for offentlig sektor ved tiltaket. Et tiltak kan også ha nytteeffekter og gevinster uten at det gir netto budsjettgevinster for staten. Gevinster, eksempelvis i form av høyere kvalitet i tjenestene og økt produksjon for samme ressursinnsats, skal beskrives, og det skal redegjøres for hvordan disse skal følges opp. Planen kan bygge videre på svarene på utredningsinstruksens spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.